

EN TIDNING FRÅN LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Skolvärlden

Björn Sjödén, forskare som ligger bakom avhandlingen om vad vi bör kräva av digitala lärverktyg. Foto: Jenny Loftrup

Forskare underkänner digitala lärverktyg

PUBLICERAD 28 SEPTEMBER 2015

Vad bör vi kräva av digitala lärverktyg?

Betydligt mer än vad som görs i dag, enligt forskaren Björn Sjödén.

– Uppskattningsvis 90 procent av de digitala lärverktyg som finns på nätet i dag är bara testverktyg, de testar kunskaper eleven redan har och ger dålig feedback, säger Björn Sjödén.

Med fokus på lärande processer och med en bakgrund inom bland annat spelbranschen har Björn Sjödén skrivit en avhandling om vad vi bör kräva av digitala lärverktyg.

– Ett bra digitalt lärverktyg gör att eleven får ny kunskap och även vågar utmana sig själv. Det viktigaste för oss i dag är att skilja på testverktyg och verkliga lärverktyg. Vi bör samtidigt öka medvetenheten om hur de fungerar kognitivt, säger Björn Sjödén.

Hans avhandling på detta tema är just klar och han ingår i den tvärvetenskapliga forskargruppen ETG, Educational Technology Group, vid Lunds universitet.

När forskargruppen skulle göra en genomgång av de 100 populäraste utbildningsapparna inom matte och svenska hittade de bara 47 som föll inom deras avgränsning. Av dessa gav bara 17 procent någon form av informativ feedback utöver rätt svar och några av dessa 47 var riktigt direkt dåliga:

– Många var så dåliga att vi aldrig, som forskare, ens skulle testa dem i klassrummen.

Vilket råd ger du lärare i det här sammanhanget?

– Det är viktigt att försöka göra en distinktion. Nyckelfrågan är om det handlar om digitala tester eller om verktyget verkligen ger något mer.

I början av sommaren deltog 30 lärare i en workshop, som Björn Sjödén och hans kollegor arrangerat kring just utbildningsappar. Han hade väntat sig att lärarna skulle ha med sig appar för att få råd om hur de bäst kunde användas.

– Men lärarna kom för att få reda på vad de skulle välja överhuvudtaget. Efterfrågan var enorm. Workshopen var fullbokad långt i förväg.

Den senaste **Pisa rapporten** visade att Sverige ligger efter när det gäller effekten av den digitala satsningen.

– Jag kan spekulera kring den ironiska baksidan av att vi är så duktiga på teknik. Vi har liksom trott att det bara är att ta gamla läroböcker och lägga in dem i en digital miljö. Då blir det bara bok på burk. Vi ligger klart efter i det som kallas "educational technology".

Digitaliseringen av skolan har skapat en bransch som utvecklas otroligt snabbt. Marknadsföringen gentemot framförallt lärare är stenhård.

– Lärare tar kanske för givet att kvaliteten är god när tekniken marknadsförs av stora välkända producenter. Jag tycker att man ska ställa sig djupare frågor om användningen och effekten.

– Vi behöver ett smalare utbud med högre kvalitet. Kanske behövs ett nationellt ämnesråd, som i Danmark, för att hjälpa lärarna på vägen. De ska inte behöva ägna sin fritid åt att "gissa" vilka läromedel som fungerar bra.

Hur ser framtiden ut?

– De första storskaligt testade och vetenskapligt beprövade nya generationens digitala läromedel kommer snart att användas i Sverige. Vår forskargrupp samarbetar bland annat med Stanford och vi skapar tre mjukvaror, två i matematik och ett i historia. Det vi utvecklar blir ickekommersiellt och gratis. Men från forskarhåll rör det sig alltså ännu om ett fåtal. Här finns en enorm kommersiell potential. Den läromedelsutvecklare som gör det första riktiga digitala läromedlet skulle få 100 procent av marknaden, säger Björn Sjödén.

Text: Jane af Sandeberg

redaktionen@skolvarlden.se

Skolvärlden
Box 3265, 103 65 Stockholm
Tel: 08-50 55 62 00 | Fax: 08-50 55 62 90
redaktionen@skolvarlden.se | www.skolvarlden.se

Läraernas Riksförbund
Box 3529, 103 69 Stockholm
Sveavägen 50, 08-613 27 00
lr@lr.se | www.lr.se

Skolvärlden